

Fra meg til oss

Oversikt

Kunsten å lære

T E M A
1

OVERSIKT OVER TEMA 1

MÅL:	La kunstneren og elevene bli kjent, først som individer og så mer og mer som et samarbeidende fellesskap. Øve på grunnelementer som blir viktige framover: Ulike formasjoner, rammer for visninger, oppvarmings- og refleksjonsøvelser. Fokus vil ligge på etablering av trygghet, fokus og samarbeid.
SAMMENDRAG:	Fra første møte med kunstneren er ting litt annerledes. Nye måter å arbeide på introduseres gjennom lek og kreative øvelser. Navneleker, kjente barneleker, tegning og dans brukes for å bli kjent med utøveren, lærerne og hverandre på en annen måte.

GENERELL VEILEDNING TIL TEMA 1:

«Det var litt urolig i starten». Slik har flere av lærerne som var med i piloten beskrevet oppstarten. Forbered dere på at det vil oppleves uvant og nytt for både barn og voksne når man endrer rutiner og måter å arbeide på, og at det kan føre til uro og mer hektiske dager enn vanlig. Vit da også, når det oppleves kaotisk, at det vil falle på plass etter hvert. Det beste dere voksne kan gjøre er å snakke sammen, ha litt is i magen og hjelpe hverandre til å finne løsninger som fungerer for dere.

TEMA 1	DAG 1	DAG 2	LÆRERSTYRT DAG 3-4	DAG 5	DAG 6
Sammendrag av innhold	Trigger med Introduksjon av kunstneren og kunsten å lære. Oppvarming gjennom strekk og navnesirkel (navn + noe spiselig på sin bokstav). Bli bedre kjent med ny veileder (kunstner) gjennom å leke Rødt og grønt lys i ulike varianter. Reflektere over økta gjennom ett-ords-refleksjon som sies i kor.	Oppvarming med intro av ulike formasjoner, deretter strekk og navnesirkel (navn + noe som gir deg ulike følelser). Jobbe i par med å lage hverandres helfigurer og fylle egen figur med «det som er meg». To og to par deler. Ett-ords-refleksjon som sies når prikket på skuldra.	Oppvarming med repetisjon av ulike formasjoner, deretter strekk og «se opp»-øvelse i sirkel. Ett-ords-refleksjon som sies en og en stående i formasjon fra oppvarming. Se ellers ideer til opplegg.	Oppvarming med formasjoner, strekk og navnesirkel (navn + bevegelse). Bruke bevegelsene fra oppvarming i egenlagd dans i grupper. Visning for hverandre. Klassesang. Ett-ords-refleksjon som sies en om gangen uten fastlagt rekkefølge.	Oppvarming med formasjoner, strekk og Zombie-navneøvelse. Øve på samarbeid gjennom ny variant av Rødt og grønt lys der gruppa skal samarbeide om å løse et oppdrag. Ett-ords-refleksjon som sies en om gangen uten fastlagt rekkefølge – nytt forsøk!
Rom	Klasserom, åpent rom, gymsal/uteområde eller stort åpent rom	Åpent rom, valgfritt rom	Åpent rom, valgfritt rom	Åpent stort rom, eller gymsal, valgfritt rom.	Åpent rom, uterom (eller gymsal), valgfritt rom
Materiell	Trigger: Elementer som endrer rommets karakter, gjerne relatert til kunstnerens eget kunstnerskap. <ul style="list-style-type: none">• Musikkspillere og spilleliste med rolig, stemningsfull musikk.• Matter/tjukkas eller teppe med plass til alle elevene tett sammen oppå.	Papirrull, nok til et fullskala omriss av hvert eneste barn. Masse fargestifter. En tusj til hvert par. <ul style="list-style-type: none">• Matter/tjukkas eller teppe med plass til alle elevene tett sammen oppå.	<ul style="list-style-type: none">• Matter/tjukkas eller teppe med plass til alle elevene tett sammen oppå.	<ul style="list-style-type: none">• Noe å spille av musikk fra og med.• Matter/tjukkas eller teppe med plass til alle elevene tett sammen oppå.	Matter/tjukkas eller teppe med plass til alle elevene tett sammen oppå.
Forberedelser i forkant	<ul style="list-style-type: none">• Lærer og elever utarbeider spørsmål til kunstneren før første møte.• Finne et bilde av kunstneren i arbeid som kunstner, printet ut til trigger.• Finn et passende sted der det er plass til å leke Rødt og grønt lys. Til ukesplan: Be elevene samle yoghurtlokk/smørlokk (lokk med ramme) hjemme og ta med. Skal brukes i tema 2.	<ul style="list-style-type: none">• Ha et ark med kroppsomriss klart.		<ul style="list-style-type: none">• Spilleliste med musikk det er bra å danse til.	

Fra meg til oss

TEMA 1: OVERORDNET FAGLIG FORANKRING OG KOMPETANSEMÅL

Kunsten å lære

T E M A
1

A) TVERRFAGLIG TEMA:

FOLKEHELSE OG LIVSMESTRING

Bli bevisst på sin egen identitet og si eiga identitetsutvikling og forstå individet som ein del av ulike fellesskap. Innsikt i korleis relasjonar og tilhørsle blir påverka av samhandling med andre. Bidra til å skape forståing, respekt, toleranse for mangfald og andre sine verdiar og livsval. Gi elevene kompetanse til å forstå sin egen kropp og ivareta sin egen fysiske og psykiske helse. Utvikle evne til å uttrykke seg gjennom spill, sang, andre vokale uttrykk og dans. Kunstneriske uttrykk gir mulighet til å forstå både eget og andres følelsesliv bedre, og dette legger grunnlag for god psykisk helse.

Utvikle elevenes muntlige og skriftlige retoriske ferdigheter, slik at de kan gi uttrykk for egne tanker og meninger og delta i samfunnsliv og demokratiske prosesser. Øve opp evnen til kritisk tenkning og lære seg å håndtere meningsbrytninger gjennom refleksjon, dialog og diskusjon. Utvikle elevenes evne til å uttrykke seg skriftlig og muntlig. Dette gir elevene grunnlag for å kunne gi uttrykk for egne følelser, tanker og erfaringer, noe som er viktig for å håndtere relasjoner og delta i et sosialt fellesskap.

DEMOKRATI OG MEDBORGERSKAP

Utvikle kunnskap og ferdigheter for å kunne skape og delta i demokratiske prosessar. Utvikle kunnskap om og innsikt i demokratiske prinsipp. Gi forståelse av hvordan elevene kan ta i bruk kunstneriske ytringsformer og estetiske uttrykk i demokratiske prosesser.

Tenkje kritisk, ta ulike perspektiv, handtere meningsbryting og vise aktivt medborgarskap.

Fremje evne til samspel i aktivitetar og refleksjon over kva eiga deltaking og eigen innsats inneber for samspel og læring. Få kunnskap om og forståing av demokratiske verdiar og spelereglar gjennom medverknad og medansvar i deltaking og samarbeid. Gje rom for å øve opp kritisk tenking og lære å handtere meningsbrytingar og respektere usemje.

Få øvelse i å innta ulike perspektiver, og være åpen for andres synspunkter.

Gi elevene innblikk i andre menneskers livssituasjon og utfordringer. Dette kan bidra til at de utvikler forståelse, toleranse og respekt for andre menneskers synspunkter og perspektiver, og det kan legge grunnlaget for konstruktiv samhandling.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Forstå og håndtere meningsmotsetninger, interessekonflikter.

B) KOMPETANSEMÅL

MATEMATIKK E. 2. TRINN:

- Utforske geometriske figurar frå sitt eige nærmiljø og argumentere for måtar å sortere dei på etter eigenskapar
- Utforske tal, mengder og teljing i leik, natur, biletkunst, representere tala på ulike måtar og omsetje mellom dei ulike representasjonane
- Lage og følgje reglar og trinnvise instruksjonar i leik og spel

NORSK E. 2. TRINN:

- Utforske, formidle og uttrykkje tekst gjennom samtale, leik, song, teikning, skrivning, bevegelse eller andre kreative uttrykk (2./4. trinn)
- Lytte ut språklyder og stavelser i ord
- Beskrive og fortelle muntlig
- Lytte, ta ordet etter tur, begrunne meningar, gje respons til andre i samtaler
- Utforske og samtale om oppbyggingen av og betydningen til ord og uttrykk

KROPPSØVING E. 2 TRINN:

- Utforske eigen kroppssleg bevegelse i leik og andre aktivitetar, åleine og saman med andre.
- Øve på å avlevere, ta imot og leike med ulike reiskapar
- utforske og gjennomføre grunnleggjande bevegelsar som å krype, gå, springe, hinke, vende og rulle i ulike miljø ut frå eigne føresetnader
- Leike og vera med saman med andre i aktivitet i varierte bevegelsesmiljø
- Forstå og praktisere enkle reglar for samspel i ulike bevegelsesaktivitetar

NATURFAG, E. 2. TRINN:

- Undre seg, utforske og lage spørsmål, og knytte dette til egne eller andres erfaringer
- Utforske sansene gjennom lek inne og ute og samtale om hvordan sansene brukes til å samle informasjon

SAMFUNNSFAG E. 2. OG 4. TRINN:

- Reflektere over kvifor menneske har ulike meningar og tek ulike val
- Samtale om venskap og tilhørsle og kva som påverkar relasjonar
- Samtale om kropp og kjensler
- Lytte til andre si mening og samarbeide med andre om å finne konstruktive løysingar (4. trinn)
- Samtale om identitet, mangfald og fellesskap (4. trinn)

DRAMA OG RYTMISK, E. 2. OG 4. TRINN:

- Utforske ulike teateruttrykk gjennom lek og dramatisering
- Beskrive opplevelser gjennom språk og bevegelse
- Utforske og leke med kroppsspråk og mimikk
- Leke med rytmeuttrykk i ulike tempo
- Improvisere ulike former for bevegelse til ulike rytmer og aktiviteter (4. trinn)

NOTATER

Fra meg til oss

Dag 1

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A
1

TRIGGER: INTRODUKSJON AV KUNSTNER OG KUNSTEN Å LÆRE

Dette skal skje:	Elevene møter kunstneren og Kunsten å lære for første gang, og blir kjent.
Du trenger:	Elementer som endrer rommets karakter, gjerne relatert til eget kunstnerskap. Se forberedelser. Musikkspiller og spilleliste med rolig, stemningsfull musikk.
Forbered i forkant:	Lærer og elever utarbeider spørsmål til kunstneren før første møte. Ha et bilde av kunstneren i arbeid som kunstner, printet ut.
Forbered i rommet:	Endre rommet slik at det ser annerledes ut enn vanlig. Fjerne pulter og stoler, henge opp/sette opp noe nytt og annerledes. Dempe lyset? Tenne telys? Noe som lager god lukt? Sette på rolig, stemningsfull musikk.
Slik ser rommet ut:	Klasserom

VEILEDNING:

1. Be elevene sette seg i sirkel når de kommer inn.
2. Kunstneren presenterer seg, hva han/hun gleder seg til og er spent på. Sender rundt et bilde av seg og av arbeidet sitt så alle kan få se.
3. Kunstneren ber om å få høre hva alle heter. Kunstneren gjentar hvert navn ettersom de blir sagt.
4. Kunstneren tar imot og svarer på spørsmål fra elevene. Prøve å skape og opprettholde en undrende, rolig stemning gjennom hele denne sekvensen, både blant elever og voksne.
5. Be alle reise seg opp å stå, overgang til oppvarming.

OPPVARMING: NAVNESIRKEL

Dette skal skje:	Strekk-oppvarming og deretter navn + noe spiselig på sin bokstav, som gjentas av alle.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Elevene skal nå stå i sirkelen de satt i da de kom inn i rommet. Fokus på å lage en ordentlig sirkel der alle får plass og der alle ser alle.
2. Gjør en liten strekkoppvarming, så kroppene kommer i gang. Hele gruppa (inkl. ledige voksne) hermer etter veileder.
3. Alle skal nå si navnet sitt og noe spiselig på samme bokstav som navnet. Eks: "Marie Makaroni", "Gustav Grøt"
4. Gi elevene tenketid til å finne et ord. Minn om at dere bare skal øve litt, om noen blir nervøse.
5. Når alle har funnet et ord, tar vi hele runden, hvor alle gjentar navnet etter at hver har sagt sitt.
6. Gi honnør til gruppa for å ha gjennomført første oppgave.

REFLEKSJON: ETT ORD

Dette skal skje:	Elevene skal huske tilbake og reflektere over økta gjennom å si ett ord.
Du trenger:	Matter/tjukkas eller teppe med plass til alle elevene tett sammen oppå.
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	Legg klart matter/tjukkas/tepper
Slik ser rommet ut:	Valgfritt rom

VEILEDNING:

1. Be elevene sette seg tett sammen på matta og være helt stille. Gi dem litt tid til å komme til ro.
2. Be elevene om å lukke øynene og nevne kort de ulike tingene som har skjedd denne økta, og be elevene tenke på ett ord de synes passer til det de har vært med på i denne økta.
3. Når de har ett ord klart kan de åpne øynene.
4. Når alle er klare med ordet skal alle elevene si ordet sitt i kor, to ganger.
5. Gjenta noen av ordene, som anerkjennelse av at de har blitt hørt. Se om det er fellestrekk blant ordene, og reflekter kort over det.

Fra meg til oss

Dag 1

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A
1

HOVEDAKTIVITET: RØDT OG GRØNT LYS

Dette skal skje:	Gjennom en kjent barnelek som utvikles øver gruppa på å bli kjent med en ny veileder, følge regler, øve på rytme, tall og telling.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	Finn et passende sted der det er plass til å leke Rødt og grønt lys.
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Gymsal, uteområde, eller stort, rydda klasserom (Ca 20m langt med vegg.)

VEILEDNING:

1. Forklar eller minn om reglene i Rødt og grønt lys.

2. Lek et par ganger, til du er sikker på at alle forstår.

3. Innfør variasjoner (Velg de du synes passer):

VARIASJON 1: Alle må en gang, på veien fram mot mål ligge på bakken. Hvis man blir sett og må gå tilbake må man også ligge ned på nytt.

AVANSERING: Alle må ligge en gang OG sitte en gang før mål.

VARIASJON 2: Bare lov til å krype, rulle, hinke, danse fram mot mål (bytt på underveis).

VARIASJON 3: Kan være lurt med en voksen som står første gang på denne varianten, for å gi mange eksempler på kategorier. Den som står sier en kategori, f.eks «farger» før den snur seg. Da må alle stå i frys som vanlig, men i tillegg si i kor et ord innenfor kategorien, f.eks «rød», «blå», «illa». Dersom den som står ser at noen ikke sier noe, eller sier f.eks «hest» (ord fra feil kategori) eller «ææææhh...» så må disse gå bak. Alternativt kan den som står peke på en etter en, som må si et ord innenfor riktig kategori eller gå tilbake.

4. Refleksjon: Hvordan har økta vært så langt? Hva er annerledes enn vanlig? Hva er likt? Var det som forventa? Hvorfor/hvorfor ikke? Overgang til refleksjonsøvelse.

NOTATER

Fra meg til oss

Dag 2

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A
1

OPPVARMING: FORMASJONER OG NAVNESIRKEL

Dette skal skje:	Øve på ulike formasjoner, strekk-oppvarming og deretter navn + noe som gjør at du føler glede/sinne/kjedsomhet/tristhet. Gjentas av alle.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Start med å spørre om elevene kan stå i en trekant. Hjelp og forklar til de får det til.
2. Det er andre formasjoner vi også kan stå i, prøv noen ulike. For eksempel firkant, banan, halvsirkel.
3. Kom tilbake til en vanlig sirkel. Fokus på å lage en ordentlig sirkel der alle får plass og der alle ser alle.
4. Gjør en liten strekkoppvarming, så kroppene kommer i gang. Gruppen (og ledige voksne) hermer etter veileder.
5. Alle skal nå si navnet sitt og noe som gjør at de føler glede. Gi litt tenktetid før runden starter. Veileder kan velge å beholde svaret fra de andre som en del av leken. For eksempel kan alle svare: "Hei Sigrid! Lekser!"
6. Gjenta med sinne/kjedsomhet/tristhet, færre/flere etter hva som passer. Ha fokus på å gi energi og opprettholde trøkket i gruppa gjennom rundene, spesielt i svarene.
7. Gi honnør til klassen for engasjementet, og for å jobbe for å holde oppe trøkket.

REFLEKSJON: ETT ORD

Dette skal skje:	Elevene skal huske tilbake og reflektere over økta gjennom å si ett ord.
Du trenger:	Matter/tjukkas eller teppe med plass til alle elevene tett sammen oppå.
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Valgfritt rom

VEILEDNING:

1. Be elevene sette seg tett sammen på matta og være helt stille. Gi dem litt tid til å komme til ro.
2. Elevene kan velge om de vil lukke eller ha åpne øyne, det som fungerer best for dem. Nevn kort de ulike tingene som har skjedd denne økta, og be elevene tenke på ett ord de synes passer til det de har vært med på i denne økta.
3. Når de har ett ord klart kan de rolig holde opp en hånd som tegn på at de er klare.
4. Når alle er klare går veileder fra den ene til den andre og prikke dem forsiktig på skuldra. Når de blir prikket på skal de si ordet de tenkte på.
5. Felles samtale: Gjenta noen av ordene, som anerkjennelse av at de har blitt hørt. Se om det er fellestrekk blant ordene, og reflekter sammen med elevene omkring ordene de sa.

NOTATER

Fra meg til oss

Dag 2

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A
1

HOVEDAKTIVITET: HELE MEG - TEGNING

Dette skal skje:	Barna skal tegne rundt hverandres kropp og fylle omrisset med følelser.
Du trenger:	Papirull, nok til et fullskala omriss av hvert eneste barn. Masse fargestifter. En tusj til hvert par.
Forbered i forkant:	Ha et ark med kroppsomriss klart.
Forbered i rommet:	Legg klart ark, tusjer og fargestifter.
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Samle elevene og lærerne i en tett gruppe og bli enige om kjøreregler for økta (hvor stille eller bråkete som fungerer best for alle). Lytt til alles innspill og prøv å finne noe flertallet kan bli enige om.
2. Del elevene inn i par og be dem finne hvert sitt ark og tegnesaker på gulvet.
3. Forklar at én skal ligge helt i ro, og den andre ta en tusj og tegne rundt kroppen. Vis eksempelark.
4. Når alle har tegna, går vi over til spørsmål til barna: Husk tilbake til oppvarminga. Hva tenkte du på som gjorde at du følte glede/sinne/kjedsomhet/tristhet? Elevene tegner/skriver disse (og flere ting) inn i kroppen der de synes at de passer inn.
5. Ny oppgave: Hva vil det si å være akkurat deg? Hvem er du? Hvilke andre ting er det som må være med for at dette skal bli deg? Hvordan har du det inni deg? Hva drømmer du om?. Tegn og skriv inn der det passer. Hvilke farger hører til de ulike tingene? Fargelegg gjerne sånn du har lyst til.
6. To og to par samles og forteller hverandre hva de har tegnet inn. Minn om at en og en snakker om gangen (som i oppvarmingen), at de andre hører godt etter hva de andre sier, og så kan de andre stille spørsmål. Den som er lavest får begynne. Kan gi beskjed når man skal gå videre til neste person på gruppa.
7. Felles filosofisk diskusjon: Samle gruppa – Hva vil det si å være en person - akkurat deg? Trenger alle barn det samme? Er det bra eller dårlig å være like/forskjellige?
Hvor sitter følelsene våre i kroppen? Hva er enklest: Å tegne, skrive eller fortelle med ord hvordan vi har det? Kan bilder/kunst fortelle hvordan noen har det? Led dette med spørsmål som passer, og som barna har vist at de er opptatt av gjennom økta.
8. Henge opp kroppene på veggen.

Ekstra/avansering: Hvor mange hoder får plass på din kropp? For 2000 år siden (i antikken) var de opptatt av å finne ut av dette. Noen trodde det var 6, andre trodde det var 8. Hvordan kan du finne ut av hva som stemmer for din kropp? Hva finner du ut?

NOTATER

Fra meg til oss

Dag 3-4

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A
1

OPPVARMING: FORMASJONER OG «SE OPP» I SIRKEL

Dette skal skje:	Øve på ulike formasjoner, strekk-oppvarming og «se opp» i sirkel.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Repeter formasjonsøvelsen. Fortsett med å prøve å gjøre det raskere og vanskeligere. Gi energi ved å være engasjert og vis at du vil at det skal skje fort.
2. Kom tilbake til en vanlig sirkel.
3. Gjør en liten strekkoppvarming, så kroppene kommer i gang. Gruppen (og ledige voksne) hermer etter veileder.
4. Se opp: Alle står i sirkelen og ser ned i gulvet. På kommandoen «se opp» skal alle se opp og se direkte på noen andre i sirkelen. Hvis det er noen som møter hverandres blikk må de så raskt som mulig bytte plass. Lek denne leken en stund.
5. Gi honnør til klassen for noe de har fått til bra i denne oppvarmingen.

REFLEKSJON: ETT ORD

Dette skal skje:	Elevene skal huske tilbake og reflektere over økta gjennom å si ett ord.
Du trenger:	Matter/tjukkaser eller teppe med plass til alle elevene i en tett sirkel oppå
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	Matter/tjukkaser/tepper
Slik ser rommet ut:	Valgfritt rom

VEILEDNING:

1. Be elevene sette seg i en formasjon (fra oppvarmingen) på teppe/matter på gulvet og være helt stille. Gi dem litt tid til å komme til ro.
2. Elevene kan velge om de vil lukke eller ha åpne øyne, det som fungerer best for dem. Nevn kort de ulike tingene som har skjedd denne økta, og be elevene tenke på ett ord de synes passer til det de har vært med på i denne økta.
3. Når de har ett ord klart kan de reise seg rolig opp og vente til resten er klare.
4. Når alle er klare med ordet kan de se opp (jfr. Oppvarmingen) og en og en sier ordet sitt høyt i formasjonen.
5. Gjenta noen av ordene, som anerkjennelse av at de har blitt hørt. Spør om det er noen som vil utdype – fortelle hvorfor de valgte akkurat det ordet. Se etter fellestrekk blant ordene, og reflekter sammen med elevene omkring det.

NOTATER

Fra meg til oss

Dag 3-4

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A
1

LÆRERSTYRTE DAGER. FORSLAG TIL HOVEDAKTIVITETER:

HELE MEG – TEGNINGEN

Jobb videre med tegningen – implementer ideer til videreutvikling av øvelsen.

Forslag: Hvor mange hoder får plass på din kropp? For 2000 år siden (i antikken) var de opptatt av å finne ut av dette. Noen trodde det var 6, andre trodde det var 8. Hvordan kan du finne ut av hva som stemmer for din kropp? Hva finner du ut?

GEOMETRISKE FORMER – FORMASJONER

Jobbe videre med formasjonene – hva slags ulike geometriske figurer kan vi lage? Hva heter de? Kan de lages på andre måter?

PORTRETT

1. Vis en rekke eksempler på portretter fra kunsthistorien
2. Del inn i par
3. Hvert par får utdelt to kullstifter og to ark (minst 110 g)
4. Parene skal tegne portretter av hverandre.

Spørsmål underveis: Hva må være med for å få et fullstendig ansikt? Hvor er nesen i forhold til hele hodet? Hvor er øynene? Bruke kullet til å lage skygger ved å gni fingeren utover.

5. Felles refleksjon: Er et fotografi mer sant enn en tegning? Kan man uttrykke følelser gjennom et portrett? Vil en annen tegne deg annerledes enn du selv vil gjøre? Hva er annerledes når man ikke har farger?

BOKSTAV- OG ORDLEIKER

NAVNESIRKEL

Navnesirkel der hver elev skal «bli» sin bokstav med hele kroppen. Alle andre gjentar.

Gjenta med at hver elev skal bli en annen, valgfri bokstav enn sin egen.

ORDLEIK

Hver elev får en bokstav rundt halsen. Så leser læreren et ord og det er om å gjøre å samle de elevene som sammen danner ordet.

Kan også gjøres i mindre grupper, med de samme bokstavene i hver gruppe, og hver gruppe får lage ordet.

Avansering: Hver elev har 2-3 bokstaver rundt halsen, og må ha oversikt over hvem av disse som trengs.

ANDRE SANGLEIKER/ØVELSER

Leiker eller øvelser som får elevene til å samarbeide, konsentrere seg eller bli tryggere er flott, og bygger et godt fundament for Kunsten å lære videre.

NOTATER

Fra meg til oss

Dag 5

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A
1

OPPVARMING: FORMASJONER OG NAVNESIRKEL

Dette skal skje:	Øve på ulike formasjoner, strekk-oppvarming og deretter navn + bevegelse. Gjentas av alle.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Se hvor mange, og hvor raskt gruppa kan bevege seg fra en til en annen formasjon (de har øvd mens kunstner ikke har vært der). Introduser 1-2 nye formasjoner.
2. Kom tilbake til en vanlig sirkel.
3. Gjør en liten strekkoppvarming, så kroppene kommer i gang. Gruppa (og ledige voksne) hermer etter veileder.
4. Alle skal nå si navnet sitt og gjøre en bevegelse. Det kan være hva som helst, men det må være noe annet enn de andre har gjort.
5. Alle svarer med å gjenta navnet og bevegelsen. Stå i sirkelen for direkte overgang til hovedaktivitet.

REFLEKSJON: ETT ORD

Dette skal skje:	Elevene skal huske tilbake og reflektere over økta gjennom å si ett ord.
Du trenger:	Matter/tjukkas eller teppe med plass til alle elevene tett sammen oppå.
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Valgfritt rom

VEILEDNING:

1. Be elevene sette seg tett sammen på matta og være helt stille. Gi dem litt tid til å komme til ro.
2. Elevene kan velge om de vil lukke eller ha åpne øyne, det som fungerer best for dem. Nevn kort de ulike tingene som har skjedd denne økta, og be elevene tenke på ett ord de synes passer til det de har vært med på i denne økta.
3. Når de har ett ord klart kan de bruke blikket sitt og se på veileder som tegn på at de er klare.
4. Når alle er klare kan hvem som helst si ordet sitt. Men bare en kan snakke om gangen. Dersom noen sier ordet i kor, må alt begynne på nytt (som om ingen har sagt ordet sitt). Alle skal si ordet sitt bare en gang. Dersom det er vanskelig (det er vanskelig!), spør: Hvordan kan vi bli bedre? Hva fungerer? (å avtale rekkefølge er ikke lov). Fortsett til alle har fått sagt ordet sitt (eller til tålmodigheten er oppbrukt). Hvis uferdig: Avslutt med å la alle si ordene sine i kor to ganger, som tidligere.
5. Felles samtale: Anerkjenn evt. frustrasjon fra punkt 4. Ny sjanse i morgen! Gjenta noen av ordene, som anerkjennelse av at de har blitt hørt. Still gjerne oppfølgingsspørsmål til enkelte av ordene. Se etter fellestrekk blant ordene, og reflekter sammen med elevene omkring det.

NOTATER

Fra meg til oss

Dag 5

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A
1

HOVEDAKTIVITET: HVEM ER VI – DANS?

Dette skal skje:	Lage dans i grupper, basert på bevegelser fra oppvarmingen.
Du trenger:	Noe å spille av musikk fra og med.
Forbered i forkant:	Spilleliste med musikk det er bra å danse til.
Forbered i rommet:	Sjekke at teknikken fungerer.
Slik ser rommet ut:	Åpent stort rom, eller gymsal

VEILEDNING:

1. Del inn i grupper på 3-4: F.eks gjennom å telle i sirkelen så alle 1-erne er sammen, 2-erne er sammen osv.
2. Sett på musikk i bakgrunnen. På gruppa må alle lære hverandres bevegelser fra oppvarmingen. Deretter skal de lage en liten dans der alle bevegelsene deres er med iallfall en gang.
3. La gruppene jobbe i fred, observer og legg merke til hvordan gruppene jobber. La gruppene vise til en voksen, og gi dem inspirasjon til å gjøre mer: Legge inn en ny bevegelse som viser noe dere på gruppa har til felles. Kan dere gjøre det baklengs? Kan dere dele dere opp og gjøre forskjellige ting? Kan dere starte forskjellige steder? Du kan også la to grupper vise hverandre for å gi inspirasjon.
4. Presentasjon/visning. Gå raskt i banan-formasjon (jfr. oppvarming), og sitt ned.
5. Snakke om det å presentere for hverandre: Hvordan er vi når vi skal se på hverandre? Hvordan kan vi støtte og være hyggelige med dem som skal vise oss noe? Ha en samtale om dette i forkant av visninga, for å bevisstgjøre om at vi alle er med på å skape trygge rammer for visninga og de som skal vise. Applaustrøing.
6. La alle gruppene vise sine danser. Gi stor applaus!
7. Avslutt med at alle kan komme opp og danse til musikken samtidig! Klassedans!

NOTATER

Fra meg til oss

Dag 6

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A
1

OPPVARMING: FORMASJONER OG ZOMBIE-NAVN

Dette skal skje:	Øve på ulike formasjoner, strekk-oppvarming og deretter Zombie-navneleik.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

1. Se hvor mange ulike formasjoner klassen kan lage, og hvor raskt gruppa kan bevege seg fra en til en annen formasjon.
2. Kom tilbake til en vanlig sirkel.
3. Gjør en liten strekkoppvarming, så kroppene kommer i gang. Gruppa (og ledige voksne) hermer etter veileder.
4. Pass på at sirkelen er ordentlig rund, og at alle ser alle. Det er spesielt viktig i dag.
5. Velg en som skal starte som zombie og be eleven stå i midten av sirkelen. Behold lekenheten hele veien.
6. Be zombien begynne å gå mot en av elevene. Den eneste måten eleven kan få zombien til å gå en annen vei er å få øyekontakt med en annen elev (som i «Se opp!») og da må denne eleven si navnet til første elev. Da snur zombien til den andre eleven, og slik gjentar det seg. Klarer man ikke å få noen til å si navnet sitt, blir man zombie, og zombien tar din plass i sirkelen.

REFLEKSJON: Temaer som kan løftes: Blikkontakt, arbeide sammen for å redde oss fra zombien.

REFLEKSJON: ETT ORD

Dette skal skje:	Elevene skal huske tilbake og reflektere over økta gjennom å si ett ord.
Du trenger:	Matter/tjukkas eller teppe med plass til alle elevene tett sammen oppå.
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Valgfritt rom

VEILEDNING:

1. Be elevene sette seg tett sammen på matta og være helt stille. Gi dem litt tid til å komme til ro.
2. Elevene kan velge om de vil lukke eller ha åpne øyne, det som fungerer best for dem. Nevn kort de ulike tingene som har skjedd disse to første ukene (tema 1), og be elevene tenke på ett ord de synes passer til det de har vært med på disse to ukene med Kunsten å lære.
3. Når de har ett ord klart kan de bruke blikket sitt og se på veileder som tegn på at de er klare.
4. Når alle er klare kan hvem som helst si ordet sitt. Men bare en kan snakke om gangen. Dersom noen sier ordet i kor, må alt begynne på nytt (som om ingen har sagt ordet sitt). Alle skal si ordet sitt bare en gang. Dersom det er vanskelig (det er vanskelig!), spør: Hvordan kan vi bli bedre? Hva fungerer? (å avtale rekkefølge er ikke lov). Fortsett til alle har fått sagt ordet sitt (eller til tålmodigheten er oppbrukt, men utfordre dette lengre enn økt 5). Hvis uferdig: Avslutt med å la alle si ordene sine i kor to ganger, som tidligere.
5. Felles samtale: Anerkjenn evt. frustrasjon fra punkt 4. Anerkjenn ordene de har sagt, og still gjerne oppfølgingsspørsmål til enkelte av ordene.
Takk til slutt for gjennomført 1. tema i Kunsten å lære!

NOTATER

Fra meg til oss

Dag 6

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A
1

HOVEDAKTIVITET: RØDT OG GRØNT LYS SOM SAMARBEID

Dette skal skje:	Leke avansert versjon av rødt og grønt lys, der elevgruppa samarbeider om å løse et oppdrag.
Du trenger:	En fyrstikkeske/ett nøkkelknippe/en liten bjelle. Til avansering kan du også ta med en større ting, f.eks en handlepose i plast (som knitrer), en ball, en større bjelle.
Forbered i forkant:	
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Uteområde (helst) eller gymsal/stort, rydda klasserom (Ca 20m langt med vegg.)

VEILEDNING:

1. Repeter vanlig rødt-grønt lys, så alle kan det godt.

2. Introduser den nye varianten av rødt-grønt lys. Nå er det en voksen som skal stå. Nå er alt endret.

Regler: Gruppa er nå på lag, og skal sammen (med de samme primære rødt og grønt lys-reglene fortsatt gjeldende) komme fram til den som står, og få med seg et objekt (fyrstikkesken/nøkkelknippet/bjella) som ligger ved beina til den som står, tilbake bak startstreken. Objektet kan kun oppbevares i hender, ikke inni jakker/lommer. Objektet kan heller aldri være på bakken eller kastes i lufta, kun gå fra hånd til hånd.

Regler gjeldende fra objektet er borte fra beina til den som står: a) Dersom du blir tatt for å bevege deg og har objektet må du legge det tilbake ved beina til den som står, før du selv går tilbake til startstreken.

b) Den som står får hver runde (i tillegg til å si hvem som beveger seg) ett gjett på hvem som har objektet. Enkel variant: Si navnet til den du tror har objektet, f.eks «Malin». Malin må da vise begge hendene sine. Avansert variant: Si navnet til den du tror har objektet, og hvilken hånd du mistenker, f.eks «Malins høyre hånd» Malin må da vise sin høyre hånd. For både enkel og avansert: Dersom Malin har objektet må hun legge objektet tilbake ved beina til den som står, og selv gå tilbake til startstreken. Dersom Malin ikke har objektet kan hun fortsette spillet fra der hun står.

3. La gruppa teste ut leken en stund.

4. Etter en stund, dersom/når det ikke går, kan veileder be gruppa stoppe opp og reflektere: Hva er det som fungerer? Hva er det som ikke fungerer? Hvordan kan vi bli enda bedre sammen? Er det noen som har funnet noen gode ideer til hvordan vi sammen kan skjule objektet? Prøv igjen, med å bruke noen av forslagene.

5. Når det fungerer: Hurra! Feire den felles seieren!

6. Prøv igjen! Fortsatt lurt at en voksen står, da denne funksjonen i denne varianten er veldig instrumentell og utviklingen skjer i fellesskapet som skal løse oppgaven. (Prøv evt. med et større objekt, men ikke før gruppa virkelig mestrer det og er «ferdige» med det lille.)

REFLEKSJON: Samtale om at en viktig del av Kunsten å lære er at vi skal lære oss selv og hverandre å kjenne enda bedre. Vi skal gjøre feil, få til ting vi ikke trodde vi kunne få til, og vi skal jobbe hardt sammen som en stor gjeng.

Refleksjonsspørsmål: Hvordan var det å gjøre Rødt-grønt lys på denne måten? Hvordan var det annerledes? Komme fram til at det er mye vi kan gjøre selv, men at vi trenger å være sammen for å få til de helt store tingene.

Videre (overgang til refleksjon): Hva har vi gjort disse to ukene? Hva har vi lært? Hva har vi øvd på? Snakke om at vi jobber med dette for å lære, og for å bli enda bedre til å lære.

NOTATER